

G-k 148

7/2722

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

SAYI : B050MAH065000/24426
KONU: 7/2722 Yazılı soru önergesi

15/9/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 07/04/2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2722/5000/10692 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr.N.Gaye ERBATUR'un 7/2722 sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak; Başbakanlık özürölüler İdaresi Başkanlığının, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün ve Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün cevabi yazıları ekte sunulmuş olup,

Ayrıca, Bakanlığımız kayıtlarına göre ülke genelinde 31 adet Kadın Sığınma evi bulunmaktadır. Şu anda Bakanlığımca toplam 8 büyükşehirde yapılması planlanan Şiddete Uğramış Kadınlarla İlgili Kadın Sığınma Evi Projesi devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

EKİ:3

DAĞITIM

Gereği

TBMM Başkanlığına

Bilgi

Başbakanlığa

7/2722

T.C
BAŞBAKANLIK
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.KSM.0.07.0.610.00/ 494 - 1246
Konu: 7/2722 Esas No'lu Yazılı Soru Önergesi

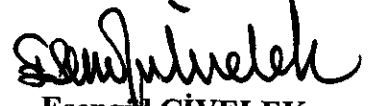
25/07/2008

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

İlgi: 15.07.2008 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.002/18998 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde iletilen, Adana Milletvekili Dr. N. Gaye ERBATUR'a ait 7/2722 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan bilgi notu ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Esengül CİVELEK
Genel Müdür

Ek: Bilgi Notu (1 Sayfa)

28.07.08
47456

**Cumhuriyet Halk Partisi Adana Milletvekili Sayın N. Gaye ERBATUR'a ait 26.03.2008
Tarih ve 7/2722 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan
Bilgi Notu**

Toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının kamu politikalarına yerleştirilmesinde politikalar üreten, stratejiler geliştiren bir koordinasyon kurumu olan Genel Müdürlüğümüzün taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Genel Müdürlüğümüz toplumsal yaşamın her alanında kadın erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kadınların hak, fırsat ve imkanlara eşit bireyler olarak erişimlerinin sağlanması amacıyla yaptığı çalışmalarını ilgili kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve üniversitelerle işbirliği içinde yürütmektedir. Genel Müdürlüğümüz ile Hollanda İstihdam ve Sosyal İşler Bakanlığı Dış İlişkiler Direktörlüğünce, AB 2005 Yılı Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı kapsamında "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi-Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Eşleştirme Projesi" ortaklaşa yürütülmektedir. Proje kapsamında kamu politikalarına temel teşkil etmek üzere hazırlanan ve Ekim 2008 tarihinde kamuoyuna sunulacak olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı Taslağı'nda 2008-2013 dönemine ilişkin temel öncelikler belirlenerek, stratejiler geliştirilmiştir.

Sözkonusu Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı Taslağı'nda toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi hususu ele alınarak bu kapsamda konu başlıkları itibariyle; eğitim, ekonomi, yoksulluk, yetki ve karar alma mekanizmaları, sağlık, medya, çevre, insan hakları ve şiddet alanlarında mevcut durum, eylem için hedef ve stratejiler belirlenmiş, sorumlu ve ilgili kuruluşlar tespit edilmiştir. İlgili tüm tarafların katılımı ile hazırlanan Ulusal Eylem Planı Taslağı'nda; kadınların ve kız çocuklarının eğitim, sağlık hizmetlerine erişimlerinin sağlanması, işgücü ve istihdama katılımlarının artırılması, kentsel hizmetlerin (şehir içi ulaşım, aydınlatma vb.) kadınların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi konularındaki stratejilerin hayata geçirilmesinde yerel yönetimler sorumlu kuruluşlar arasında yer almaktadır.

Ulusal Eylem Planı'nın yürürlüğe girmesinden sonra, planda yer alan stratejilerin sorumlu ve ilgili kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmesi uygulamaları Plan'da öngörülen sistem çerçevesinde Genel Müdürlüğümüz tarafından izlenecek ve değerlendirilecektir.

Genel Müdürlüğümüz tarafından Altınokta Körler Derneği işbirliği ile 2007 yılında gerçekleştirilen "I. Görme Engelli Kadınlar Kurultayı"nda oluşturulan eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal yaşam çalışma gruplarında görme engelli kadınların sorunları ve çözüm önerileri tespit edilmiş, politika önerilerinin hayata geçirilmesi amacıyla Kurultay kitabının ilgili kamu kuruluşlarına dağıtımı sağlanmıştır. 3-4 Temmuz 2008 tarihinde Türkiye Körler Federasyonu ve Altınokta Körler Derneği işbirliği ile yapılan "II. Görme Engelli Kadınlar Kurultayı"nda ise yine aynı hedef kitlenin şiddet, medya, aile içi ilişkiler ve örgütlenme alanlarında yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri tespit edilmiştir.

Ancak soru önergesinde bahsedilen hizmetler Belediyeler Kanunu'nda yerel yönetimlerin görev ve sorumluluk alanına girmekte olup, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14. Maddesi'nin (a) fıkrası'nda yer alan; "İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar." hükmü ile, aynı maddenin (b)fıkrası'nda yer alan "Belediyeler okul öncesi eğitim kurumları açar,..... Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özür, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır." hükümleri, kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi hedef kitleye yerel yönetimler tarafından sunulması gereken hizmetleri içermektedir.

7/2722

T.C.
BAŞBAKANLIK
Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.SÇE.0.65.00.03-610- 2295
KONU: Yazılı Soru Önergesi

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

31 MAY 2008

İlgi : 15.07.2008 tarihli ve B.05.0.MAH.0.65.00.002/18998 sayılı yazınız.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 15.07.2008 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.002/18998 sayılı yazısı ekindeki Adana Milletvekili Sayın Dr. Gaye ERBATUR'a ait yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. İsmail BARIŞ
Genel Müdür

Ek :

1- Yazı (3 sayfa)

04.08.08
49196

KONU	Adana Milletvekili Prof. Dr. N.Gaye ERBATUR'a ait İçişleri Bakanı Sayın Beşir ATALAY tarafından yazılı cevaplandırılmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilen 26.03.2008 tarih ve 2053(2722) sayılı soru önergesi
SORU SAHİBİ	Adana Milletvekili Prof. Dr. N.Gaye ERBATUR
SORULAR	Dünyanın birçok ülkesinde, sağlıklı bir kentsel yaşamın sürdürülebilmesi için, kentlerde yaşayan insanların temel hak ve sorumlulukları yasalar ve ilgili düzenlemeler ile belirlenmiştir. Bu haklardan faydalanma ve sorumlulukların paylaşımı eşitlik ve adalet temeline dayandırılmaktadır. Ancak pek çok ülke gibi ülkemizde de özellikle kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi grupların bu hak ve sorumluluklardan eşit ve adil bir biçimde faydalanamadıkları yapılan araştırmalarla da ortaya konmuştur. Bu bağlamda; 1- Ulaşım, sağlık, spor ve dinlence, eğitim kültürel hizmetlerden yararlanma gibi hizmetlerden kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi grupların eşit bir biçimde yararlanabilmesi için ne gibi önlemler alınması düşünülmektedir? 2- Kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi grupların kentsel yaşama dâhil olma sürecinde yaşadıkları sorunları ve çözüm önerilerini bilimsel platformda ortaya koyabilmek için herhangi bir çalışma yapılması ya da panel, toplantı gibi bir oluşumla vatandaşların da kendi sorunlarını dile getirebilecekleri bir zemin oluşturulması düşünülmekte midir?
CEVAPLAR	1- Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak hizmet veren Huzurevlerinde kalan yaşlılarımız ile Yaşlı Dayanışma Merkezlerine üye olan yaşlılarımız gerek Genel Müdürlüğümüzce verilen hizmetlerden gerekse Mahalli İdarelerce verilen söz konusu hizmetlerden eşit bir biçimde yararlanmaktadırlar. Toplum içinde yaşayan yaşlı bireylere de bu hizmetin Mahalli İdarelerce verildiği bilinmektedir. Kurumumuza bağlı çocuk yuvaları ile çocuk ve gençlik merkezlerinden hizmet alan çocuklarımız ulaşım, sağlık, spor, eğitim, kültürel ve sanatsal hizmetlerden eşit bir biçimde yararlandırılmaktadır. Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak hizmet vermekte olan Toplum merkezlerinde özellikle yoğun göç alan, gecekondu ve kalkınmada öncelikli bölgelerde, halkın aktif katılımı temelinde çeşitli hizmetler sunulmaktadır. -Hizmet bölgesindeki vatandaşların kente uyumlarının sağlanmasına ve kentle bütünleşmesine yönelik program ve projeler hazırlanmakta, -Hizmetlerin birbirini tamamlar, destekler ve sürdürülebilir nitelikte olmasına özen gösterilmekte, -Her toplumun veya toplumdaki farklı sosyal, ekonomik, kültürel, eğitsel grupların birbirlerinden ayrı ve çok değişik sorunları ve beklentileri olduğu gerçeğinden hareketle her toplum merkezindeki çalışmalar birbirinden farklı,

oluşmakta,

-Toplum merkezlerinde, toplum kaynaklarının harekete geçirilmesi, halk katılımının sağlanması da dahil mesleki bilgi, beceri, teknik ve yöntemler kullanılarak toplum organizasyonu ve kalkınmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Toplum Merkezlerinde Uygulanan Programlar

Toplum merkezlerinde verilen hizmetler aracılığıyla; yöre halkının bilgi ve bilinç düzeyi artırılarak özellikle kadının aile ve toplum içindeki statüsünün yükseltilmesi, üretken hale getirilmesi, sağlık, beslenme, çocuk gelişimi ve eğitimi, aile planlaması ve ev ekonomisi konularında bilgilendirilmesi, kadın, çocuk, gençlere vatandaşlık haklarından başlayarak insan haklarının ve çocuk hakları sözleşmesi kapsamında çocuk haklarının ve bu hakların nasıl kullanılacağını öğretilmesi, çeşitli konularda rehberlik yapılması, sosyal kültürel açıdan çok boyutlu ilgi alanları geliştirilerek halk katılımı sağlanmaktadır.

Toplum Merkezlerinde Gerçekleştirilen Etkinlikler Bireylerin Bilgi, Bilinç Ve Beceri Düzeylerini Artırmaya Yönelik Eğitim Programları

- Anne Çocuk Eğitimi Programı (AÇEP)
- Kadının İnsan Hakları Programı (KİHEP)
- Baba Destek Eğitimi Programı (BADEP)
- Ortak sorunları olan bireyler arasında dayanışma ve destek oluşturma çalışmaları
- Çeşitli seminer, konferans, panel, söyleşi, eğitim toplantıları
- Yurttaşlık ve Çocuk Hakları Eğitimi Programı

Her Yaş İçin Eğitimi Destekleme Programları

- Erken Çocukluk Gelişimini Destekleme Projesi
- Okul Öncesi Eğitim Programları
- İşlevsel Yetişkin Okur Yazarlık Programı
- Okul başarısını yükseltmeye yönelik kurslar
- Kütüphane ve etüt çalışmaları

Sosyal – Kültürel Ve Sportif Etkinlikler

- Her yaş için eğlence programları
- Tiyatro, sinema, drama, resim, müzik, şenlik, gezi programları
- Bölgesel kültürü yaşatmaya yönelik programlar (yöresel yemek yapımı, yöresel müzik, yöresel defileler, halk oyunları v.b)
- Her yaş için sportif etkinlikler
- Koro, enstrüman kursları vb. etkinlikler
- Gösteri, özel gün kutlamaları vb. etkinlikler
- Satranç, dama, tavla, vb. kurslar ve turnuvalar
- Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri
- Resmi Nikah

İş Ve Meslek Edindirmeye Yönelik Çalışmalar Gelir Getirici Etkinlikler

- Ev Kadını Destekleme Programları
- Evde Çocuk Bakıcılığı Programları
- Evde Yaşlı Bakıcılığı Programları
- Kadının el emeğinin değerlendirilmesine ve meslek edindirilmesine yönelik kurslar

- Kermes ve Sergiler.

Çevre Geliştirme Çalışmaları

-Ev ortamının iyileştirilmesine yönelik programlar

-Çevre duyarlılığının geliştirilmesi çalışmaları

-Çevrenin iyileştirilmesi yönünde çalışmalar

2- Yerel ilgi grupları tarafından oluşturulan platformlardan, çalışma gruplarından, mahalleye yönelik çalışmalardan, kadın ve gençlik meclislerinden ve özel ilgi gruplarına yönelik çocuklar, yaşlılar ve engelliler platformlarından oluşan "Kent Konseyi" "Yerel Gündem 21" veya benzeri platformlarca bu tür çalışmalar yapılmaktadır.

Kuruluşlarımızda, özürlü bireylerin öncelikle insan onuruna yakışır şekilde bakımına, beslenmesine, korunmasına, becerilerinin geliştirilmesine ve sosyal hayata uyumuna ilişkin bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri sunulmaktadır. Bakım hizmetleri kapsamında; özürümüzün beslenmesi, korunması, temizliği gibi birincil yaşam ihtiyaçları giderilmektedir. Sosyal rehabilitasyon hizmetleri kapsamında da; özürümüzün var olan yeteneklerinin ve becerilerinin korunması ve geliştirilmesi için egzersiz çalışmaları; atletizm, yüzme, basketbol, futbol gibi sportif çalışmalar; resim, müzik, folklor, tiyatro gibi sanatsal ve kültürel etkinlikler; seramik işleri, el işi, galoş üretimi, ahşap doğrama, tarımsal çalışmalar gibi iş uğraşı faaliyetleri ile geziler, kutlamalar, eğlenceler gibi sosyal etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalar dahilinde özürümüz, ulusal ve uluslararası yarışmalara ve etkinliklere katılarak birey ve grup olarak başarmanın, değerli olmanın ve üretebilir olmanın mutluluğunu yaşamakta ve yaşatmaktadır.

Toplum merkezlerinde hizmetlerin belirlenmesinden uygulanmasına ve sonuçlanmasına kadar her aşamasında bölge halkının katkı ve katılımlarının sağlanmasına çalışılmaktadır.

Bu süreçte, halkın sorunlarının farkına varıp, birlikte çözüm yolları araştırarak birbirlerini anlama ve hoş görülme gibi tutum ve davranışları geliştirmek, organizasyon, iş birliği ve iş bölümü deneyimi kazanmaları sağlanmakta, ayrıca liderlerin de bu süreç içerisinde ortaya çıkartılması ve değerlendirilmesi fırsatı yakalanmaktadır.

Toplum merkezleri çalışmaları içerisinde yukarıda sayılan ortak sorunları olan bireyler arasında dayanışma ve destek oluşturma çalışmaları, çeşitli seminer, konferans, panel, söyleşi, eğitim toplantıları düzenlenmektedir.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin ilke ve hükümlerinin hayata geçirilmesi amacıyla, Genel Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde 81 İlde Çocuk Hakları İl Yetişkin ve Çocuk Komiteleri oluşturulmuştur. İl Çocuk Hakları Komitesi Çocuk Temsilcileri Çocuk Hakları Sözleşmesi kapsamında yer alan haklarına ilişkin yerel düzeyde sorunlarını tartışmakta ve çözüm önerileri oluşturularak, yerel ve ulusal yöneticilere aktarmaktadırlar. Ayrıca her yıl Dünya Çocuk Hakları Günü olan 20 Kasım tarihlerinde 81 İlden çocuk ve yetişkin temsilcilerinin katılımı ile düzenlenen Ulusal Çocuk Forumlarında da yaptıkları çalışmalara ilişkin bilgi alışverişinde bulunarak ortak çözüm önerileri geliştirmektedirler.

712722

T.C.
BAŞBAKANLIK
ÖZÜRLÜLER
İDARESİ
BAŞKANLIĞI

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özürlüler İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.02.1.ÖZİ.0.06.00-610-00 - 918
Konu : Soru Önergesi

29 / 07/2008

29.07.2008* 1556

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

İlgi: 15.07.2008 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.002/18998 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen Adana Milletvekili Prof.Dr. N.Gaye ERBATUR'un soru önergesinde yer alan Başkanlığımızla ilgili konulara ilişkin hazırlanan cevap metni ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa KAZKAYASI
Başkan V.

EK: Cevap Metni (3 sayfa)

29.07.08
30428

Necatibey Caddesi No:49
Tel:(0312) 229 55 11
e-posta: bilgi@ozida.gov.tr.

Kızılay/ANKARA
Faks: (0312) 229 55 85
Elektronik Ağ : www.ozida.gov.tr

Soru 1. Ulaşım, sağlık, spor ve dinlence, eğitim, kültürel hizmetlerden yararlanma gibi hizmetlerden kadınlar, çocuklar, engelliler yaşlılar gibi grupların eşit biçimde yararlanabilmesi için ne gibi önlemler alınması düşünülmektedir?

Cevap1.

Özürülerin toplumsal yaşama tam katılımının sağlanması sürecinde ulaşım, spor ve dinlence, kültürel hizmetler alanında çeşitli düzenlemeler getirilmiş olup bu düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Ulaşım, spor, dinlence kültürel hizmetler

Özürülerin hayatını zorlaştıran etkenlerin başında fiziki çevre düzenlemelerinin, binaların ve toplu taşıma araçlarının özürülerin kullanımına uygun olmaması gelmektedir.

572 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ardından İmar Mevzuatında yapılan düzenlemelerle yapıli çevrenin özürüler için ulaşılabilir kılınması amaçlanmıştır. 6 Haziran 1997 tarihli ve 572 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. maddesiyle, 3194 Sayılı İmar Kanununa bir madde eklenmiş ve "Fiziksel çevrenin özürüler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda Türk Standartları Enstitüsü'nün ilgili standartlarına uyulması zorunludur" hükmü getirilmiştir. Bu hükme göre hazırlanan İmar Yönetmeliklerinde de; açık alanlarda (yol, otopark, park, yaya bölgesi, meydan ve kaldırımlarda) ve umumi yapılarda (okul, hastane, alışveriş merkezi, sinema vb.) ulaşılabilirliğinin sağlanması için TSE standartlarına uygun düzenleme yapılması hükümleri yer almaktadır

07.07.2005 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Özürüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 2 inci ve Geçici 3 üncü maddelerinde umuma açık her türlü binalar, yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları, Kanunun yayım tarihinden itibaren yedi yıl içerisinde özürülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilmesi hükme bağlanmıştır. Aynı maddelerde, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, şehir içinde kendilerince sunulan ya da denetimlerinde olan toplu taşıma hizmetlerinin yedi yıl içerisinde özürülerin erişilebilirliğine uygun olması için gereken tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır.

Öte yandan, 2006/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde de mevcut resmi yapıların ve umuma açık her türlü yapının özürülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilmesi için kamu kuruluşları ve yerel yönetimlerce eylem planları hazırlanması, bu düzenlemelerin TSE standartlarına uygun olmasına dikkat edilmesi istenilmektedir.

Yerel yönetimlerin özürülerin kentsel yaşama tam katılımlarının sağlanması amacı ile Hendek Belediyesi, Ankara Keçiören Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karaman Belediyesi ile "Engelsiz Kent Projesi" başlatılmıştır. Projeler kapsamında protokoller imzalanmış olup teknik çalışmalar devam etmektedir.

"Yerel Yönetimler İçin Özürülere Yönelik Fiziki ve Mimari Düzenleme Kılavuzu" hazırlanmış olup Özürüler İdaresi Başkanlığının internet sayfasında yer almaktadır.

5378 sayılı Kanunun 33 ncü maddesi ile 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen hükümle, özürülerin spor yapabilmelerini sağlayabilmek amacıyla gerekli tedbirlerin alınması, spor tesislerinin özürülerin de kullanımına uygun hale getirilmesi, spor eğitim programları ve destekleyici teknolojilerin geliştirilmesi, gerekli malzemelerin sağlanması ve spor adamlarının yetiştirilmesi hükme bağlanmıştır.

Kentsel yaşama tam katılım, sosyal ve kültürel etkinliklere özürülerin katılımlarının artırılması ve özürülerin ulaşımalarının kolaylaştırılması amacı ile yürürlükte bulunan çeşitli uygulamalar bulunmaktadır.

Bu uygulamalara göre özürülere tüm iç ve dış hatlarda Türk Hava Yollarında %25, Devlet Demir Yollarında %20 Denizcilik işletmelerinde %20 şehirler arası otobüslerde

%50, şehir içi ulaşımında ise %50- %100 aralığında değişen oranlarda indirimler sağlanmaktadır. Ayrıca müze ve örenyeri millî parklar, tabiat parkları, tabiat koruma alanları, tabiat anıtları ve tiyatro girişlerinde özürllülerden ücret alınmamaktadır.

Sağlık

Özürllülerin sağlık hizmetlerinden yararlanma süreçleri ile ilgili kurumumuz diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çeşitli düzenlemeler getirmiştir.

5378 sayılı kanunun 5 inci maddesi özürllülerin özür durumlarını ve derecelerini belgelendirdikleri sağlık kurulu raporlarının uluslararası standartlarla uygun biçimde yeniden düzenlenmesini hükme bağlamıştır. İlgili hüküm doğrultusunda hazırlanan Özürllülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürllülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik 16.07.2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Özürllülere verilecek sağlık kurulu raporlarında ücret alınmaması yönündeki hüküm Sağlık Bakanlığının 03.03.2004 ve No:2004/30 sayılı genelgesinde yer almıştır.

5378 sayılı kanunun 9 uncu ve 30 uncu maddeleri ile özürllülere bakım hizmeti verilmesi hükme bağlanmıştır. “Bakıma Muhtaç Özürllülere Yönelik Resmî Kurum ve Kuruluşlar Bakım Merkezleri Yönetmeliği”, “Bakıma Muhtaç Özürllülerin Tespiti ve Bakım Hizmeti Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik” ve “Bakıma Muhtaç Özürllülere Yönelik Özel Bakım Merkezleri Yönetmeliği” 30/07/2006 tarihli 26244 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 10.2.2007 tarihinde 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda yapılan değişiklik ile bakım hizmetinin kapsamı genişletilmiş ve sosyal güvenlik kapsamında olan kişiler de bakım hizmetinden yararlanabilir hale gelmiştir. Yukarıda adı geçen yönetmeliklerde bu yönde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Eğitim

Özürllü bireylerin diğer insanlar gibi eğitim haklarından yararlanması yönünde çeşitli düzenlemeler bulunmaktadır. 5378 sayılı Kanunun 15-16-17-18-35 inci maddelerinde özel eğitim ile ilgili konularda yeni düzenlemeler getirilmiştir. İlgili maddelerle özel eğitim hizmetleri değerlendirme kurulu tarafından tespit edilen tüm özürllü çocukların bu hizmeti alabilmeleri sağlanmıştır. Özel eğitim merkezleri ile ilgili denetimi ve ruhsatlandırılmaları, merkezlerden alınan hizmetin ücretinin ödenmesi yetkileri Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir. Kanunla, özürllü üniversite öğrencilerinin araç-gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, özürllülere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının hazırlanmasının temini gibi konularda çalışma yapmak üzere Yükseköğretim Kurulu bünyesinde Özürllüler Danışma ve Koordinasyon Merkezi kurulması öngörülmüş ve çıkarılan yönetmelikle bu birim kurulmuştur. Ayrıca özürllülerin her türlü eğitim ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak üzere kabartma, sesli, elektronik kitap, alt yazılı film ve benzeri materyal üretilmesini temini için gerekli çalışmalar yapılması yönünde hüküm getirilmiştir.

Başbakanlık Özürllüler İdaresi Başkanlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından ortak olarak yürütülmekte olan Özel Eğitime İhtiyacı Olan Öğrencilerin Okullara ve Kurumlara Erişiminin Ücretsiz Sağlanması Projesi ile 01 Kasım 2005 ve 19 Haziran 2006 tarihleri arasında 16171 öğrencinin okullara erişimi sağlanmıştır. Bu hizmet alımının karşılığı olarak da 9.679,575 YTL ödeme yapılmıştır. 2006-2007 eğitim öğretim yılında toplam taşınan öğrenci sayısı 21927 olup 18.843.560,05 YTL ödeme yapılmıştır. 2007-2008 eğitim-öğretim yılı için 24.104 öğrenci taşınmış olup yaklaşık maliyeti 27.000.000 YTL olarak öngörülmüştür.

Özürllü birey ve ailelerine yönelik verilen hizmetlerde ailenin bir bütün olarak ele alınması yaklaşımından hareketle Özürllüler İdaresi Başkanlığınca; her özür grubuna yönelik aileleri bilgilendirici, bilinçlendirici ve yönlendirici “Aile Eğitim Seti” hazırlanmış, basılmış ve ilgililere dağıtılmıştır. Ayrıca aile eğitim seti Özürllüler İdaresi Başkanlığı internet sayfasında verilmektedir.

Üniversite sınavına giren özürlü öğrenciler sınav giriş formunda durumlarını beyan etmeleri durumunda, kendileri için gerekli fiziksel düzenlemeler yapılmaktadır. Ortopedik ve görme özürllüleri için uygun düzenlenmiş sınav mekânları hazırlanmakta, görme özürllüleri ve az görenler için 30 dakikalık ek sınav süresi verilmekte, sınav sorularını okuyacak ve söylenecek yanıtları yazacak uygun eğitimde ve düzgün diksiyonlu “yardımcı refakatçi” eşliğinde sınava girme olanağı tanınmaktadır.

Özürllülerin hizmetlerden herkes gibi eşit bir biçimde yararlanması temel politikadır. Bu politikanın gereği olarak Özürllüler İdaresi Başkanlığının 2008-2012 yıllarını kapsayan stratejik planında bu yönde amaç, hedef ve stratejilere yer verilmiştir.

Soru 2 Kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi grupların kentsel yaşama dâhil olma sürecinde yaşadıkları sorunları ve çözüm önerilerini bilimsel bir platformda ortaya koyabilmek için herhangi bir çalışma yapılması ya da panel, toplantı gibi bir oluşumla vatandaşlarında kendi sorunlarını dile getirebilecekleri bir zemin oluşturulması düşünülmekte midir?

Cevap 2

571 sayılı Özürllüler İdaresi Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Özürllüler İdaresi Başkanlığının, Özürllüler Şurası ve Özürllüler Yüksek Kurulu olmak üzere iki danışma kurulu bulunmaktadır. Özürllüler İdaresi Başkanlığının en yüksek danışma kurulu Özürllüler Şurasıdır. Özürllüler Şurasına özürllülerle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri katılmaktadır. Şura özürllülerle ilgili konularda tetkik ve teklif niteliğinde kararlar almakla görevlidir. I. Özürllüler Şurası “Çağdaş Toplum, Çağdaş Yaşam ve Özürllüler” teması ile 29 Kasım-02 Aralık 1999 tarihinde, II. Özürllüler Şurası “Yerel Yönetimler ve Özürllüler” temasıyla 26- 28 Eylül 2005 tarihinde, III. Özürllüler Şurası “Bakım Hizmetleri” teması ile 19-23 Kasım 2007 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Özürllüler İdaresi Başkanlığının diğer danışma kurulu olan ve üç ayda bir Devlet Bakanının başkanlığında gerçekleştirilen “Özürllüler Yüksek Kurulu” çalışmalarına devam etmektedir. Özürllülerle ilgili kamu ve sivil toplum örgütlerinin katılımcılarının yer aldığı kurulun her toplantısında özürllülerle ilgili farklı bir konu tartışılarak karara bağlanmaktadır.

Özürllüler İdaresi Başkanlığının en yüksek danışma organı olan gerek özürllüler şurası gerekse özürllüler yüksek kurulunda kadın, engelli ve yaşlıların pek çok sorunları bilimsel zeminde masaya yatırılmakta ve tartışılmaktadır. Bilimsel doğrultuda alınan kararlar hayata geçirilmektedir.

Ayrıca, kamu yerel yönetim idarecileri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının Özürllüler Kanunu ve ilgili mevzuatı konusunda doğru bilgilendirilerek, uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunları gidermek ve düzenlenen konferanslar ve medya kanalıyla özürllü bireyler, yakınları ve tüm toplumda özürllülük konusunda toplumsal bilinç ve duyarlılık oluşturmak amacı ile Başbakanlık Özürllüler İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda “Engelsiz Türkiye Projesi” başlatılmıştır. Proje 81 ilde uygulanacak olup, 43 ilimizde büyük bir katılımıla gerçekleşmiştir.

Özürllüler İdaresi Başkanlığı kuruluşundan itibaren özürllülerle ilgili pek çok alanda özürllülerin, özürllü ailelerinin özürllü sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile çok sayıda konferans, panel, sempozyum düzenlemiştir. Özürllüler İdaresi Başkanlığı personeli kurumun organizasyonları haricinde, yerel yönetimler ve özürllü sivil örgütleri tarafından düzenlenen panel, seminer, konferans gibi faaliyetlere organizasyon aşamasında katkı sunmakta ve temsilcileri ile katılım gerçekleştirmektedir.

Özürllüler İdaresi Başkanlığı, özürllü vatandaşlarımızın taleplerinin hızlı ve etkin bir biçimde karşılanması için danışmanlık birimi oluşturmuş olup sözlü veya yazılı başvurulara yanıt vermektedir.